

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีคุณภาพ 2) ศึกษาผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยมีขั้นตอนการวิจัย 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 พัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 แหล่งข้อมูลประกอบด้วย เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผู้ทรงคุณวุฒิ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วนำเสนอข้อมูลเชิงพรรณนา ส่วนข้อมูลเชิงปริมาณ ทำการวิเคราะห์ด้วยค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ระยะที่ 2 การใช้รูปแบบการเรียนการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 แหล่งข้อมูลประกอบด้วย โรงเรียนกลุ่มตัวอย่างที่สมัครใจเข้าร่วมทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอน ได้แก่ โรงเรียนอนุบาลมหาสารคาม ผู้วิจัยทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนด้วยตนเอง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบทดสอบ และแบบประเมินความพึงพอใจ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณทำการวิเคราะห์ด้วยค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ได้รูปแบบการเรียนการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งมีองค์ประกอบ ดังนี้

1.1 หลักการและแนวคิดของรูปแบบ

รูปแบบการเรียนการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีหลักการและแนวคิด คือ ส่งเสริมการเรียนการสอน ให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีทักษะในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ผ่านการเรียนรู้โดยการลงมือฝึกปฏิบัติด้วยการเรียนแบบร่วมมือ

และแผนผังความคิด ที่สอดคล้องกับบริบทในชีวิตประจำวันและการนำประสบการณ์เดิมของตนเองเสริมต่อพัฒนางานเขียน

1.2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ

รูปแบบการเรียนการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ดังนี้

1.2.1 การเขียนประโยคจากคำที่กำหนดให้

1.2.2 การเขียนบรรยายภาพ

1.2.3 การเขียนเรื่องตามจินตนาการ (จินตนาการของนักเรียน และจินตนาการจากภาพ)

1.3 กระบวนการจัดการเรียนรู้ มีขั้นตอนดังนี้

1.3.1 ขั้นเตรียม ประกอบด้วย ครูแบ่งกลุ่มนักเรียน แนะนำทักษะในการเรียนรู้ร่วมกัน แนะนำเกี่ยวกับระเบียบของกลุ่ม บทบาทและหน้าที่ของสมาชิกกลุ่ม แจกวัตถุประสงค์ที่เรียนและการทำกิจกรรมร่วมกัน และการฝึกฝนทักษะพื้นฐานจำเป็นสำหรับการทำกิจกรรมกลุ่ม

1.3.2 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ครูแนะนำเนื้อหา และมอบหมายงานให้แก่ละกลุ่ม

1.3.3 ขั้นสอน เป็นขั้นทำกิจกรรมกลุ่มผู้เรียน ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนดังนี้

- 1) ขั้นการเตรียมเขียน ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอ่านใบความรู้ในเรื่องที่เกี่ยวกับเนื้อหาที่จะเรียนแล้วช่วยกันสรุปสาระที่ได้

2) ขั้นการยกร่างข้อเขียน โดยใช้แผนผังความคิด ดังนี้

2.1) การเขียนคำสำคัญ

2.2) แยกแยะแนวคิดสำคัญและแนวคิดรอง

2.3) จัดลำดับให้แนวคิดที่กว้างอยู่บนสุด และแนวคิดรองอยู่ถัดลงมา นำแนวคิดที่อยู่ในระดับเดียวกันมาจัดกลุ่มเข้าด้วยกัน

2.4) การเขียนรายละเอียดของแต่ละกิ่ง

2.5) เชื่อมโยงแนวคิดโดยลากเส้น แล้วเขียนคำหรือข้อความเชื่อมระหว่างแนวคิด และตกแต่งเส้นสีให้สวยงาม

2.6) นำเนื้อหาข้อความในแต่ละกิ่งที่จัดลำดับความคิดแล้วมาเขียน

3) ขั้นการตรวจสอบผลงาน โดยในกลุ่มให้ตัวแทนอ่านเรื่องที่กลุ่มเขียนให้เพื่อนฟัง แล้วร่วมกันอภิปรายในเรื่องที่เกี่ยวกับเนื้อหา เพื่อเพิ่มเติมปรับปรุงงานเขียนให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

4) ขั้นการเรียบเรียงและตรวจทาน กลุ่มนักเรียนตรวจทานงานเขียนของตนเองอีกครั้งหนึ่ง โดยปรับแก้ไขคำผิด สำนวนภาษา หรือข้อบกพร่องอื่นๆ

5) ขั้นการจัดทำข้อเขียนให้สมบูรณ์ นักเรียนคัดลอกงานเขียนของกลุ่มลงสมุดของแต่ละคนให้สวยงามแล้วส่งครู

1.3.4 ขั้นสรุปบทเรียน

1.3.5 ขั้นประเมินผลการทำงานกลุ่ม

1.4 บทบาทครู

1.5 บทบาทนักเรียน

1.6 บรรยากาศการเรียนรู้

1.7 การวัดและประเมินผล

2. ผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

2.1 รูปแบบการเรียนการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีผลการประเมินประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) เท่ากับ ร้อยละ 82.78 และผลการประเมินประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) เท่ากับ 80.14 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดร้อยละ 80/80

2.2 นักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนโดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีค่าเฉลี่ยของความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์สูงกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย

2.3 นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังการทดลอง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 2 ข้อ และระดับมาก 23 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรกได้ดังนี้ บุคลิกของครูในการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.55$) รองลงมา คือ เชื่อมโยงแนวคิดโดยลากเส้นแล้วเขียนคำหรือข้อความเชื่อมระหว่างแนวคิดและตกแต่งเส้นสีให้สวยงาม ($\bar{X} = 4.51$) และความตระหนัก มุ่งมั่นในการสอนของครู ($\bar{X} = 4.49$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การแนะนำบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม ($\bar{X} = 3.79$)

อภิปรายผล

จากการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในครั้งนี้ มีประเด็นควรอภิปรายดังนี้

1. ผลการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ คือ 1) หลักการและแนวคิดของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) กระบวนการจัดการเรียนรู้ 4) บทบาทครู 5) บทบาทนักเรียน 6) บรรยากาศการเรียนรู้อื่นๆ 7) การวัดและประเมินผล มีกระบวนการจัดการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นเตรียม 2) ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน 3) ขั้นสอน เป็นขั้นทำกิจกรรมกลุ่มผู้เรียน ประกอบด้วยขั้นตอน ดังนี้ ขั้นการเตรียมเขียน ขั้นการยกร่างข้อเขียน โดยใช้แผนผังความคิด ขั้นการตรวจสอบผลงาน ขั้นการเรียบเรียงและตรวจทาน ขั้นการจัดทำข้อเขียนให้สมบูรณ์ 4) ขั้นสรุปบทเรียน และ 5) ขั้นประเมินผลการทำงานกลุ่ม เป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาจากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งได้รับการพัฒนาขึ้นอย่างเป็นระบบ มีขั้นตอนที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน โดยเริ่มจากการศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและข้อมูลพื้นฐานการเรียนการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เพื่อให้รูปแบบที่พัฒนาขึ้นสามารถตอบสนองต่อความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ต้องการพัฒนาได้

การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ สังเคราะห์หลักการ แนวคิด และทฤษฎีอย่างเชื่อมโยงกัน ตั้งแต่การศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและหลักการการเรียนการสอนการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ทฤษฎีการเรียนรู้ของเพียเจต์ ทฤษฎีของบรูเนอร์ ทฤษฎีของธอร์น ไคค์ แนวคิดแผนผังความคิด การเรียนแบบร่วมมือ (STAD) การสังเคราะห์กิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้แนวคิดข้างต้น ให้เป็นรูปแบบการเรียนการสอน การเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่เหมาะสมกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากนั้นนำกิจกรรมการเรียนการสอนตามรูปแบบมาจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความถูกต้อง แล้วค่อยนำไปทดลองใช้ จะเห็นได้ว่าการดำเนินการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนดังกล่าว มีทั้งการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ทฤษฎีการเรียนรู้ ความคิดสร้างสรรค์ แนวคิดแผนผังความคิด การเรียนแบบร่วมมือ และมีการดำเนินการอย่างเป็นระบบ โดยมีแนวคิดและหลักการเป็นพื้นฐานหรือกรอบในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน นอกจากนั้นรูปแบบยังได้ผ่านการตรวจสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ ทำให้รูปแบบการเรียนการสอนได้รับต่าง ๆ เป็นพื้นฐาน

การยอมรับว่ามีประสิทธิภาพสามารถให้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ได้ สอดคล้องกับ (อรชร วัฒนกุล, 2553 : 124) ที่ได้พัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบัณฑิต ผลการศึกษาพบว่า รูปแบบการเรียนการสอน ประกอบด้วยหลักการและเหตุผล แนวคิดพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบ วัตถุประสงค์ของรูปแบบ และโครงสร้างของรูปแบบ มีคุณภาพอยู่ในเกณฑ์ดี และสอดคล้องกับ (พัชรินทร์ เเสรี, 2553 : 189-330) ที่ได้พัฒนารูปแบบการสอนเขียนสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการเขียน ผลการวิจัยพบว่ารูปแบบการสอนมีความเหมาะสมสอดคล้องกับ (วิวัฒน์ เพชรศรี, 2552 : 123-126) ได้พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ฐานศิลปะที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ทางนาฏศิลป์ของผู้เรียนในระดับช่วงชั้นที่ 2 ผลการวิจัยพบว่าได้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ฐานศิลปะที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ทางนาฏศิลป์ที่มีคุณภาพเช่นกัน

2. ผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

2.1 รูปแบบการเรียนการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่

ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ เท่ากับ 82.78/80.04 แสดงว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้แนวคิดแผนผังความคิดและการเรียนรู้แบบร่วมมือ (STAD) มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก

2.1.1 รูปแบบการเรียนการสอน ที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น ได้ผ่านขั้นตอนในการสร้างและพัฒนาอย่างเป็นระบบ โดยการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องการศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและข้อมูลพื้นฐาน แล้วนำมาทำเป็นร่างรูปแบบการเรียนการสอน จากนั้นตรวจสอบรูปแบบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ และนำไปทดลองใช้ ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของ (ทิสนา เขมมณี, 2546 : 6) ที่กล่าวว่า การพัฒนากิจกรรมการเรียนต้องทำให้เป็นระบบ จะช่วยให้การดำเนินงานต่างๆ สัมฤทธิ์ผล เพื่อให้สามารถนำผู้เรียนไปสู่เป้าหมายของกระบวนการนั้นๆ

2.1.2 รูปแบบการเรียนการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ได้ใช้แนวคิดแผนผังความคิด ซึ่งเป็นแนวคิดที่พัฒนาขึ้นโดยโทนี บูซาน (Buzan) และช่วยพัฒนาความสามารถในการคิดและการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยการเชื่อมโยงความคิด จัดระบบความคิด แดกถึงความคิดจากประสบการณ์เดิม ผูกข้อมูลทั้งหมดเข้าด้วยกัน จัดหมวดหมู่

เรียงลำดับเหตุการณ์ นอกจากนี้ยังใช้แนวทางการเรียนแบบร่วมมือ (STAD) ซึ่งเป็นการเรียนที่ฝึกให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นร่วมกับกลุ่มแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน โดยการทำกิจกรรมกลุ่มทำให้ผู้เรียนได้ฝึกตนเองในการทำงานกลุ่มร่วมกันกับคนอื่น

สอดคล้องกับ (วนิดา ฉัตรวิราม. 2546 : 52-101) ที่ได้พัฒนารูปแบบการสอนวิทยาศาสตร์ที่เน้นผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้ในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 เรื่อง ระบบนิเวศ ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการสอนวิทยาศาสตร์ที่เน้นผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้ มีประสิทธิภาพเท่ากับ 85.76/86.80

2.2 นักเรียนที่เรียน โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีค่าเฉลี่ยของความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์สูงกว่าค่าเฉลี่ยของนักเรียนที่สอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย ทั้งนี้เนื่องมาจาก นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยรูปแบบการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ โดยมีแนวคิดแผนผังความคิด และการเรียนแบบร่วมมือ ช่วยเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้น เพราะการจัดกิจกรรมโดยใช้แผนผังความคิดสามารถช่วยคิด จำ บันทึก เข้าใจ เนื้อหา การนำเสนอข้อมูล และช่วยแก้ปัญหาได้อย่างเป็นรูปธรรม ทำให้การเรียนรู้เป็นเรื่องที่สนุกสนาน มีชีวิตชีวายิ่งขึ้น (วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. 2551 : 31) ส่วนการเรียนรู้แบบร่วมมือ ซึ่งเป็นการเรียนที่ฝึกให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นร่วมกับกลุ่มแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน โดยการทำกิจกรรมกลุ่มทำให้ผู้เรียนได้ฝึกตนเองในการทำงานกลุ่มร่วมกันกับคนอื่น ซึ่งสอดคล้องกับ (Bloom. 1976 : 48-50) ที่กล่าวว่า วิธีสอนที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ คือ การเรียนรู้เป็นกลุ่ม (Group Study) ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงความรู้ เด็กเก่งได้ช่วยเหลือเด็กอ่อนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับ (วิวัฒน์ เพชรศรี. 2552 : 123-126) ที่พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้นาฏศิลป์ที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ทางนาฏศิลป์ของผู้เรียนในระดับช่วงชั้นที่ 2 ผลการทดลองใช้รูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีความคิดสร้างสรรค์ ทักษะปฏิบัติทางนาฏศิลป์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับ (ศศิพันธ์ ศิริธาดากุลพัฒน์. 2551 : 20-26) ได้พัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะทางสังคมและความฉลาดทางอารมณ์ สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีความสามารถพิเศษ ผลการวิจัยพบว่า คะแนนเฉลี่ยความสามารถด้านทักษะทางสังคมหลังการทดลองระหว่างนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ช่วงชั้นที่ 2 กลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คะแนนเฉลี่ยความสามารถทางด้านความฉลาดทางอารมณ์หลังการทดลอง

ระหว่างนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ช่วงชั้นที่ 2 กลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.3 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังการทดลอง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก รูปแบบการเรียนการสอน ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น เป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทำให้นักเรียนได้ใช้ความคิดสร้างสรรค์ของตนเอง สร้างองค์ความรู้ ได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยตนเอง นักเรียนมีโอกาสซักถามและแสดงความคิดเห็น นักเรียนได้ฝึกกิจกรรมกลุ่ม ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน จนเกิดความรู้หรือทักษะ ส่งผลให้เกิดความพึงพอใจในการเรียนรู้ ดังนั้น ความพึงพอใจ จึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะกระตุ้นให้ผู้เรียนทำงานที่ได้รับมอบหมายหรือต้องการให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ในการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูผู้สอน ซึ่งเป็นผู้อำนวยการความสะดวก ให้คำปรึกษา แนะนำจึงต้องคำนึงถึงความพึงพอใจในการเรียนรู้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพทางการเรียนการสอนมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับ (ศศิพันธ์ ศิริธาดากุลพัฒน์, 2551 : 20-26) ได้พัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างทักษะทางสังคมและความฉลาดทางอารมณ์ สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีความสามารถพิเศษ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการเรียนการสอนอยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับ (อรชร วัฒนกุล, 2553 : 124) ที่ได้พัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยบัณฑิต ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษากลุ่มทดลองมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 รูปแบบการเรียนการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 นี้ พัฒนจากการบูรณาการแนวคิด ทฤษฎีและหลักการการเรียนการสอนการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ทฤษฎีการเรียนรู้ของเพียเจต์ ทฤษฎีของบรูเนอร์ ทฤษฎีของธอร์นไคค์ แนวคิดแผนผังความคิด การเรียนแบบร่วมมือ (STAD) ดังนั้นการนำรูปแบบการเรียนการสอนไปใช้ ครูควรศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและหลักการดังกล่าวให้เข้าใจด้วย เพื่อประโยชน์ในการจัดการเรียนรู้

1.2 ควรมีการนำรูปแบบการเรียนการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ ที่ใช้แนวคิดแผนผัง

ความคิดและการเรียนแบบร่วมมือ (STAD) ไปใช้กับนักเรียนในระดับชั้นอื่นๆ โดยปรับปรุงเนื้อหาสาระให้สอดคล้องกับหลักสูตรและระดับของผู้เรียน เพื่อพัฒนาการเขียนเชิงสร้างสรรค์

1.3 ควรนำแนวคิดแผนผังความคิดไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนกับเนื้อหาวิชาต่าง ๆ เพราะจะทำให้เข้าใจง่ายและการเรียนรู้จะมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1.4 การนำรูปแบบการเรียนการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ไปใช้ ควรใช้หลักจิตวิทยาการเรียนรู้และจิตวิทยาสังคมควบคู่ไปกับการจัดกิจกรรมด้วยทุกครั้ง เพื่อให้ผู้เรียนมีความพึงพอใจและเรียนรู้อย่างมีความสุข

1.5 การเรียนการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ ตามแนวคิดแผนผังความคิดและการเรียนแบบร่วมมือ อาจใช้เวลานาน ครูผู้สอนสามารถยืดหยุ่นเวลาได้ตามความเหมาะสม

1.6 ระหว่างการใช้รูปแบบการเรียนการสอน ครูควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

1.6.1 ครูควรดูแลการทำกิจกรรมของนักเรียนอย่างใกล้ชิด คอยอำนวยความสะดวกให้คำปรึกษา และชี้แนะนักเรียน

1.6.2 ครูควรกระตุ้นให้นักเรียนได้กล้าแสดงออกให้มากขึ้น โดยการใช้คำถามนำ

1.6.3 ครูควรดูแลให้นักเรียนทุกคนได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมการเรียนรู้

1.6.4 ครูควรชี้แนะแนวทางในการทำงานร่วมกัน การแบ่งหน้าที่ภายในกลุ่ม การพึ่งพาอาศัยกัน ให้นักเรียนมีภาระงานทุกคน ตามศักยภาพแต่ละคน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน โดยใช้แนวคิดแผนผังความคิด และการเรียนแบบร่วมมือในเนื้อหาอื่น ๆ เช่น การเขียนย่อความ การเขียนเรียงความ การอ่านจับใจความ และการคิดวิเคราะห์ ฯลฯ

2.2 ควรพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน โดยใช้แนวคิดแผนผังความคิด และการเรียนแบบร่วมมือร่วมกับสื่อประเภทอื่นๆ เช่น แบบฝึกทักษะ บทเรียนสำเร็จรูป เป็นต้น

2.3 ควรมีการเปรียบเทียบรูปแบบการเรียนการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ ตามแนวคิดแผนผังความคิดและการเรียนแบบร่วมมือ กับรูปแบบการเรียนการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่พัฒนาจากแนวคิดอื่นๆ